

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for dyphavsforskning

Sokkeldirektoratet
Postboks 600
4003 Stavanger

Svar til høring - forslag til ny forskrift om datainnsamling og dokumentasjon i mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen

Senter for dyphavsforskning ved Universitetet i Bergen (CDeepSea) viser til høringsbrev fra Sokkeldirektoratet angående utkast til forskrift om datainnsamling og dokumentasjon i mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen til offentlig høring. Forskriften får anvendelse for datainnsamling, rapportering og dokumentasjon ifm. mineralvirksomhet i medhold av lov 22. mars 2019 nr. 7 om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen (havbunnsmineralloven).

Senteret har vært banebrytende innen moderne vitenskapelig utforskning av dyphavsområdene i Norskehavet gjennom de siste 20 år, og har stor kompetanse på havbunnsprosesser og bentiske økosystemer. Vår tverrfaglige forskning har ført til påvisning av mineralforekomster og økt den generelle geologiske og biologiske kunnskapen om dyphavsmiljøer der havbunnsmineraler forekommer, samt til en bedre forståelse av mulige miljøpåvirkninger. Basert på dette har vi bidratt med grunnleggende kunnskap gjennom åpningsprosessen. Vi setter pris på muligheten for også å kunne kommentere på foreliggende forslag.

Utkastet til forskrifter som er sendt på høring, er ment å sikre tilfredsstillende innsamling, rapportering og dokumentasjon av data til Sokkeldirektoratet i forbindelse med undersøkelser av mineralforekomster på havbunnen. Vi er enige i at dette arbeide er viktig for å kunne oppbygge kunnskapsgrunnlaget raskt og effektivt og det bør derfor tiltræbes at alle miljødata gjøres tilgjengelig for offentlige etater og forskningsmiljø så raskt som mulig.

Forskriftene inneholder også bestemmelser for å ivareta andre brukere av havet ved gjennomføring av leteaktiviteter. I henhold til utkastet vil andre brukere av havet motta forhåndsinformasjon om undersøkelsene som skal gjennomføres gjennom Sokkeldirektoratets rapporteringssystem for mineralundersøkelser. Dette skal blant annet ivareta fiskeri-, maritime- og forsvarsinteresser i området. Utkastet er imidlertid uklart når det gjelder bestemmelser for å ivareta uavhengig vitenskapelig forskning og bioprospektering innen aktive lisensområder. Vi anbefaler derfor at slike bestemmelser tas inn i forskriftene for å sikre at viktig grunnforskning og anvendt forskning, ofte statlig finansiert, kan gjennomføres.

Forskriftsutkastet fastsetter kravet om en fiskeriekspert i forbindelse med undersøkelsestillatelser, med formål om å bidra til god sameksistens med fiskerinæringen i området (kapittel 3 § 10). Senteret foreslår å utvide kravet til også å omfatte uavhengige biologer med relevant kompetanse, som kan gi informasjon om eksisterende bakgrunnskunnskap og pågående vitenskapelig forskning i lisensområdet, eller gi råd til rettighetshaver om undersøkelsesoperasjoner og eventuelle konflikter med sårbare marine økosystemer.

Kapittel 4 regulerer kravene til innsamling av data og prøver ved gjennomføring av undersøkelser. § 13 slår fast at innsamling av miljødata og prøver av en rettighetshaver til utvinningslisens skal gjennomføres i rimelig omfang i de områdene hvor undersøkelsene foregår. Senteret anbefaler at kravet om et omfattende miljøgrunnlag (både i rom og tid) også gjelder undersøkelsestillatelser, ikke bare utvinningslisenser. En foreløpig vurdering av eksisterende grunnlagsdata for området kan gjennomføres for å unngå unødig dobbeltarbeid. Spesifikke aktiviteter og parametere som skal måles, bør defineres tydelig i forskriftene, med innspill fra uavhengige forskningsinstitusjoner. For å sikre sammenlignbarhet og god tolkning av innsamlede data anbefaler Senteret at der benyttes standardiserte protokoller for miljøundersøkelser og prøvetaking. Protokollene bør utvikles av forskningsinstitusjoner med nødvendig ekspertise.

Bestemmelsen om at rettighetshavere til undersøkelsestillatelser må rapportere funn av aktive hydrotermale strukturer samt større konsentrasjoner av svamp og koraller er viktig for å øke det nuværende kunnskapsgrunnlag (sluttrapportering). I den forbindelse må der legges til rette for rask og presis validering av slike observasjoner under undersøkelsesaktivitet. Dette kan gjøres ved blandt annet å gi en objektiv definisjon på aktive hydrotermale systemer, samt terskelverdier for arealutbredelse og populasjonstetthet av 'større konsentrasjoner' av svamp og koraller.

Senter for dyphavsforskning
Matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Universitetet i Bergen